

2. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика навч. посіб. / О. Я. Базилінська. – 2-ге вид.. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 398с.

3. Власова Н. О. Ефективність формування фінансових результатів роздрібної торгівлі: монографія / Н. Власова, І. Мелушова. – Харків: Харківський державний університет харчування та торгівлі, 2008. – 259 с.

4. Долинський, В. П. Аналіз господарської діяльності підприємства : навчальний посібник / В.П. Долинський . - Мін-во освіти і науки України, КНЕУ; ред.. – К.: КНЕУ, 2010. – 614 с.

Колосівська Олеся, Константюк Наталія

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОЦІНЮВАННЯ СТРУКТУРИ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА

Для організації процесу виробництва та здійснення фінансово-економічної діяльності кожне підприємство повинне бути забезпечене певними ресурсами, тобто воно повинно мати у своєму розпорядженні майно.

В загальному визначенні під майном підприємства розуміються всі матеріальні, нематеріальні та грошові кошти, що знаходяться в користуванні, володінні та розпорядженні підприємства [1, с.295].

У нормативних актах України поняття «майно» пояснюють та розглядають з різних сторін:

- 1) відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- 2) відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні»;
- 3) відповідно до Господарського кодексу України;
- 4) відповідно до Цивільного кодексу України [2, с.69].

Майно підприємства – це те, чим воно володіє: основний капітал і оборотний капітал, виражене у грошовій формі та відображене в самостійному балансі підприємства. Актив бухгалтерського балансу дозволяє дати загальну оцінку зміни всього майна підприємства, виділити в його складі необоротні активи (І розділ балансу) та оборотні активи (ІІ розділ балансу), вивчити динаміку структури майна.

Залежно від строку та специфіки використання у виробничій діяльності підприємства, майно як його активи поділяють на необоротні (фіксовані) та оборотні (поточні), вартість яких відображається в балансі підприємства.

До необоротних активів відносять:

- основні засоби,
- нематеріальні активи,
- довгострокові фінансові вкладення,
- незавершене будівництво,
- довгострокову дебіторську заборгованість тощо.

До складу оборотних активів підприємства належать:

- запаси сировини та матеріалів;
- незавершене виробництво;
- готова продукція на складі;
- дебіторська заборгованість;
- короткострокові фінансові вкладення;
- витрати майбутніх періодів [3].

У процесі вивчення та аналізу майна підприємства можна використовувати таку класифікацію майна залежно від рівня ризику:

1) з мінімальним ризиком вкладень – готівкові кошти, легко реалізовані короткострокові цінні папери, короткострокові фінансові вкладення;

2) з малим ризиком вкладень – дебіторська заборгованість підприємства з відрахуванням сумнівних боргів, виробничі запаси з відрахуванням залежаних, залишки готової продукції з відрахуванням тих, що не користуються попитом, незавершене виробництво;

3) з великим ризиком – сумнівна дебіторська заборгованість підприємств, залежані запаси, готова продукція, що вийшла із вживання [4, с.36].

Майновий стан – це одна з характеристик фінансового стану підприємства, за допомогою якої оцінюється склад, розміщення, структура та динаміка активів (майна) і пасивів (власного капіталу та зобов'язань).

На наш погляд, процедура оцінки майнового стану підприємства повинна включати в себе декілька послідовних етапів:

1. Визначення параметрів оцінки майнового стану та збір вихідних даних.
2. Розрахунок показників стану, структури та ефективності використання майна підприємства й аналіз їх змін в розрізі необоротних та оборотних активів.

3. Дослідження впливу змін ефективності використання майна підприємства на зміни його фінансового стану.

4. Розробка заходів щодо підвищення ефективності використання майна підприємства та прогнозна оцінка їх впливу на основні фінансові показники [2, с. 66–72].

Аналіз майна підприємства дає змогу визначити структуру фінансових ресурсів підприємства та відслідкувати тенденції їхньої зміни. Основними підходами до аналізу майна підприємства є вертикальний і горизонтальний аналіз фінансової звітності; факторний аналіз, ступені взаємного впливу на діяльність підприємства причинно-наслідкових зв'язків, технічні прийоми аналізу майна.

До основних показників, за допомогою яких здійснюють оцінку майнового стану підприємства належать:

- коефіцієнт реальної вартості основних засобів;
- коефіцієнт зносу основних засобів;
- коефіцієнт придатності основних засобів;
- частка оборотних виробничих фондів в обігових коштах;
- частка основних засобів в активах;
- коефіцієнт мобільності активів;
- фондомісткість;
- фондovіддача [4, с.25].

Джерелом додаткової інформації для аналізу майнового стану підприємства служить «Додаток до бухгалтерського балансу» (Форма №5).

Недостатність джерел фінансування, невідповідність напрямків їх використання ведуть до зниження ефективності діяльності й, можливо, до банкрутства підприємства. Тому одним з основних завдань аналізу майна підприємства полягає у визначенні забезпеченості підприємства власними засобами, власними обіговими коштами, оборотності обігових коштів, стану дебіторської заборгованості.

Список використаних джерел

1. Шеремета М. Майно підприємства: сутність, класифікація та принципи його формування / М. Шеремета // Економічний аналіз. - 2008. - №2 (18). - С.295-298.

2. Мізіна О. В. Удосконалення підходів до оцінки ефективності використання майна підприємства / Мізіна О. В., Панібратченко К. В. // Економіка і організація управління. – 2010. – № 2 (8). – С. 66–72.

3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 [Електронний ресурс] – Режим доступу:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

4. Клімова Н. В. Напрями вдосконалення методики аналізу стану та ефективності використання основних засобів / Н. В. Клімова // Економічний аналіз: теорія і практика. - 2008, - № 6. - С.23 -30.

Левченко Ольга

Державний економіко-технологічний університет транспорту, м. Київ

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

На сьогоднішній день для забезпечення ефективного управління логістичним потенціалом підприємств залізничного транспорту необхідно виконати оцінку ресурсів підприємства з метою забезпечення їхнього більш повного використання та раціонального нарощування можливостей підприємства.

Дослідження проблеми управління логістичним потенціалом транспортного підприємства взагалі та залізничного зокрема, свідчить про те, що до тепер його оцінка комплексно не проводилось, що вимагає додаткового визначення дефініції «оцінка логістичного потенціалу підприємств залізничного транспорту».

Як відмічає Добикіна О. К. оцінка потенціалу підприємства – це упорядкований, цілеспрямований процес визначення в грошовому виразі вартості об'єкта з урахуванням потенційного і реального доходу, який має місце в певний проміжок часу за умов конкретного ринку [1].

Касьянов Н. В. [2.] зазначає, що оцінка потенціалу будь-якого підприємства необхідна інвесторам, кредиторам, акціонерам, постачальникам та самому керівництву підприємства. Їх основною метою оцінки потенціалу підприємства є можливість реалізувати свої економічні інтереси, а саме підвищення ефективності діяльності підприємства. Можливість оцінити реальний фінансовий стан, розробка плану розвитку підприємства тощо.

Для досягнення головної мети функціонування будь-якого підприємства виникає необхідність в оцінці логістичного потенціалу підприємства. Для цього, перш за все, проаналізуємо існуючі методи оцінки потенціалу підприємств.

Існує декілька підходів до оцінки потенціалу підприємств. Так, Н. С. Краснокутська [3] вважає, що оцінка потенціалу підприємства може бути визначена за допомогою відносних та вартісних показників.